

10- HARMAN:

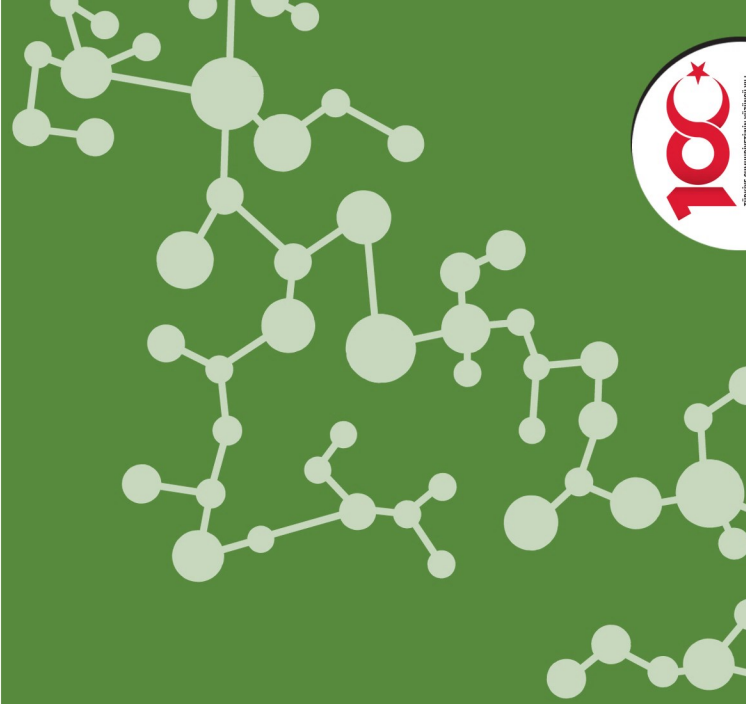
Kurutulan kekiği pazarlayabilmek için sap ve yapraklarının birbirinden ayrılması gerekmektedir. Buğday ve benzeri ürünleri saplarından ayırmaya yarayan batöz veya biçerdöver gibi tarım makinelerinde gerekli fan ve elek ayarları yapılarak kekik yaprakları saplarından ayrılabilir.

11- VERİM:

Yapılan çalışmada *Origanum* türü kekiklerden tek biçimle elde edilen kuru yaprak veriminin çeşitlere göre 200-400 kg/da arasında değiştiği görülmüştür. Verim; sulama, gübreleme ve biçim sayısına bağlı olarak değişkenlik göstermektedir.

12- PAZARLAMA:

Yurtiçinde tüketilen ve yurtdışına ihraç edilen kekiğin büyük bölümü Ege ve Batı Akdeniz bölgesinden elde edilmektedir. Kekik yurtiçinde; büyük ölçüde baharat olarak, az miktarda da kekik yağı veya kekik suyu şeklinde tüketilmektedir. Türkiye dünya kekik ticaretinin yaklaşık %70'ini elinde tutmaktadır. Türkiye'de "kekik" olarak tanımlanan *Lamiaceae* familyasına ait pek çok aromatik bitki türü bulunmasına rağmen, özellikle uçucu yağı karvakrol ve timol içeren türler "kekik" olarak kabul edilmektedir. Türkiye'den ihraç edilen kekik türleri içerisinde **İzmir kekiği** (*Origanum onites* L.) en büyük paya sahiptir. Ege ve Akdeniz Bölgesinden toplanan kekik türleri arasında *Origanum onites* (İzmir kekiği), *Origanum majorana* (beyaz kekik), *Origanum minutiflorum* (Sütçüler kekiği, endemik bir tür), *Origanum syriacum* var. *bevanii* türleri çoğunluğu oluşturmaktadır. Kekik daha çok baharat olarak kullanılmakla birlikte uçucu yağının timol ve karvakrol içermesi nedeniyle eczacılık ve parfümeri sanayinde de kullanılmaktadır.

Dizgi ve Tasarım:
Cihan FIRAT
Ziraat Yüksek Mühendisi

Posta Yazışma Adresimiz:

Doğu Akdeniz Geçit Kuşağı
Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü-
Hacimustafa Mah. Gazi Mustafa Kemal Bulv. No:122
(Adana Yolu üzeri 5. km) Onikişubat/KAHRAMANMARAŞ

İrtibat Telefonlarımız:

Santral : 0 (344) 237 60 20
Faks : 0 (344) 237 71 96

E-Posta Adresimiz:

dagtem@tarimorman.gov.tr

DOĞU AKDENİZ GEÇİT KUŞAĞI TARIMSAL ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

TAGEM
AR-GE & İNOVASYON

**KEKİK
YETİŞTİRİCİLİĞİ**

**Kahramanmaraş
2023**

1- İKLİM VE TOPRAK İSTEKLERİ:

Çoğunluğu Akdeniz bölgesine ait bir bitki olan kekikler belli oranda soğuklara dayanabilmektedirler. Toprak yönünden fazla seçici değildirler ve hafif eğimli arazilerde yetiştirilmesi tavsiye edilir.

2- TOPRAK HAZIRLIĞI:

Sonbaharda 25-30 cm, ilkbaharda ise fide dikim döneminden önce 10-15 cm yüzlek sürüm yapılır. Ardından diskharrov ve rotovator gibi toprak işleme aletleri ile daha ince işleme yapılarak toprak fide dikimine hazırlanır.

3- FİDE YETİŞTİRİLMESİ:

Kekik tohumları çok küçük olduğundan (*bin dane ağırlığı 0,01-0,03 gr*) doğrudan tarlaya ekilerek üretilme imkânına sahip değildir. Bu nedenle tohumlardan fide elde edilerek üretim yapılması daha garantili bir işlemdir. Fidelik boyutları ot alma ve sulama gibi bakım işlerinin kolay yapılabilmesi için 10x1 metre boyutlarında, 15-20 cm derinliğinde olacak şekilde hazırlanır. Fideliklerin içeriği 1:1:1 oranlarında; yanmış ahır gübresi, elenmiş dere kumu ve topraktan oluşturulur. Eylül ayında ekilen tohumlardan yaklaşık 20 gün sonra fideler toprak yüzeyine çıkmaya başlamaktadır. Ekimde m² ye 1,5 gr. tohum atılmalıdır. Fidelikler 40-50 cm. yükseklikte plastik örtü ile örtülmelidir. Tohum ekiminden sonra çimlenmeye kadar fidelik tavını kaybetmeyecek şekilde iki-üç günde bir gerekirse her gün sulanmalıdır. Fideliklerin toprak yüzeyine çıkışı başladıktan sonra sulama sayısı azaltılmalı, sıcak havalarda aşırı nem ile fide çökerten hastalığına neden olunmamalıdır.

4- FİDELERİN TARLAYA DİKİMİ:

Fidelikteki fideler 10-15 cm kadar büyüdüğünde sonbahar ve ilkbaharda toprak işleme yapılmış olan tarlaya şaşırtılmalıdır. Fideliklerin tarlaya dikimi yağışlardan yararlanılacak şekilde; mümkün olduğu kadar erken (*Şubat-Mart aylarında*) yapılmalıdır. Dikimden hemen sonra can suyu verilmelidir. Kekiklerin *Origanum majorana L.* hariç tamamı sonbahar dikimi de yapılabilir. Bu durumda yaz boyunca fideliklerdeki fidelerin bakımına devam edilmeli ve Ekim-Kasım aylarında tarlaya dikilmelidir.

5- GÜBRELEME:

Dikimde ve ilkbaharda fosforlu gübre uygulaması önerilmektedir. Dikimden önce dekara 6 Kg P₂O₅, 6 Kg K₂O saf olarak verilebilir. Azotlu gübre iki ya da üç defada verilmelidir. Birinci gübreyi ilkbaharda, ikinci gübre ilk hasattan sonra, üçüncü gübre ise ikinci hasattan sonra verilmelidir.

6- SULAMA:

Kekikler sulama yapılmayan koşullarda yetiştirilebilse de, bu durumda toprak yapısı ve taban suyu önemlidir. Sulama yapılmadan kurak aylarda da yaşamını devam ettirebilir. Ancak yüksek ve kaliteli verim elde etmek için yaz aylarında sulanmalıdır. Böylece yetiştirme dönemi boyunca birden fazla biçim yapılabilir.

7- YABANCI OT MÜCADELESİ:

Kekik yetiştiriciliğinde karşılaşılan en büyük problem yabancı otlarla mücadeledir. İlkbaharda mücadele edilmediğinde yabancı otlar daha önce gelişmektedir. Kekiğin yararlandığı besin maddelerine ortak olarak ve gölgeleme yaparak hem bitkilerin daha zayıf büyümesine neden olmakta hem de kaliteyi bozmaktadır.

8- HASAT:

Yüksek yaprak verimi ve uçucu yağ oranı elde etmek için kekik plantasyonu %50 çiçeklendiğinde hasat edilmelidir. Hasat toprak yüzeyinin 10-15 cm üzerinde elle veya makinayla biçilerek yapılmalıdır. Bölgemizde biçim sayısı bir üretim sezonunda üçe kadar çıkabilir. 3 biçim yapıldığında 1.biçim Mayıs ayı ortalarında, 2.biçim Temmuz sonu, 3.biçim Ekim ayı ortalarında yapılabilir.

9- KURUTMA:

Hasat edilen kekikler tarladan hemen toplanmalı, temiz ve gölge bir yerde kurutulmak üzere serilmelidir. İyi bir kurutma için serme kalınlığı 20 cm. 'yi geçmemelidir. Kekik dalları sık sık alt üst edilerek havalandırılmalı, kızışma ve dolayısı ile renk kararmasına meydan verilmemelidir.(Baharat olarak tüketilen kekik yaprakları ise 30-40 cm'den daha kalın yığılmamalıdır.)